

Het alfabet voor groot verdriet

Uus Knops

MET ILLUSTRATIES VAN

Sassafras De Bruyn

de **A** is van Afscheid

Met de A van afscheid begint jouw nieuwe alles. Want alles is anders nu je afscheid moest of moet nemen. Bij afscheid zeg je da-hag, adieu, vaarwel tegen iemand die nooit meer terugkomt.

Je kan afscheid nemen van iemand die nog eventjes leeft. Dan kan je een knuffel geven of een hand aaien. Maak ook maar een praatje, over wat je leuk vond samen, waar je dankbaar voor bent, wat je zalige herinneringen zijn. Vertel maar hoe graag je hem of haar ziet. Durf maar, doe maar.

Ook als iemand al dood is, kan je nog afscheid nemen. Wist je dat? Hij of zij ligt dan 'opgebaard': dat wil zeggen dat hij of zij op de rug ligt op een soort van smal koud bed, languit, met zijn of haar lievelingskleren aan. Dan zie je iemand liggen die dood is, die gestorven is. Daar kan je dus ook afscheid van nemen. Dat is misschien een beetje akelig, maar doe het toch maar, samen met iemand die je kan steunen. Je kan eens voelen aan een koude hand, maar een kusje of een knuffel geven mag ook. Je mag ook een tekening of een bloem geven. Een dood lichaam voelt koud aan, en ademt niet meer. Voel maar, kijk maar. Het is goed om helemaal zeker te zijn dat iemand gestorven is, ook al doet je dat veel verdriet.

Waar je van iemand afscheid kan nemen?
Wat goed dat je die vraag stelt!

Dat kan bij iemand thuis zijn, omdat hij of zij thuis ligt opgebaard. Meestal is het op een andere plek, namelijk een 'mortuarium', 'funerarium' of een 'rouwcentrum'. Dat zijn moeilijke woorden voor de plek waar je afscheid kan gaan nemen van iemand die opgebaard is.

Soms kan je geen afscheid nemen. Bijvoorbeeld van iemand die in het buitenland wordt begraven, of van een heel klein vruchtje in de buik van je mama dat gestopt is met leven.

Aan welke woorden met de A denk jij nog?
Aan 'aarde'? Lees dan maar verder bij de B van Begrafenis.

